

Apteekkariliitto päivitti kannanottonsa apteekkien roolista huumeiden vastaisessa työssä

Apteekkariliitto kannustaa apteekkeja jatkamaan ruiskujen ja neulojen myyntiä ja ohjaamaan huumeiden käyttäjiä terveysneuvontapisteiden palveluihin. Apteekin rooli on toimia osana terveyspalvelujärjestelmää ja tarjota apteekin toimintaan sopivaa osaamista ja apua, korostetaan viime joulukuussa päivitetystä kannanotosta.

Apteekit noudattavat Suomen huumausainepoliittikkaa, jonka pohjana ovat valtioneuvoston päätökset ja kansallinen huumausainestrategia. Apteekkeissa tehtävä työ edistää tämän poliittikan toteutumista.

Useimmat apteekit (85 % vuonna 2005) myyvät ruiskuja ja neuloja huumausainekäyttäjille vuosittain noin puoli miljoonaa kappaletta Apteekkariliiton vuonna 1999 antaman suosituksen mukaisesti. Apteekkeissa asioi vuosittain noin 100 000 huumeiden käyttäjää.

Apteekkeissa myytävät injektiovälinepakkaukset tullaan yhdenmukaistamaan, ja niissä olevan tietomateriaalin sisältöä kehitetään yhteistyössä päihdehuollon toimijoiden kanssa.

Apteekkisopimusmenettely edistää potilaan sitoutumista hoitoon

Monilla paikkakunnilla on saatu hyviä kokemuksia niin sanotusta apteekkisopimusmenettelystä. Apteekkisopimus on tarkoitettu kaikille potilaille, jotka käyttävät liika- tai muuhun väärinkäyttöön soveltuvia lääkkeitä, erityisesti pkv-lääkkeitä tai varsinaisia huumausaineita. Allekirjoittamalla kirjallisen sopimuksen potilas sitoutuu asioimaan vain yhdessä apteekissa ja suostuu siihen, että apteekki voi välittää tietoa hänen tilanteestaan hoitavalle lääkärille.

Sopimusmenettelyä kehitetään edelleen joustavammaksi parantamalla apteekkien välistä tiedonkulkua sopimuspotilaista. Lisäksi apteekkisopimuspotilaiden lääkkeet tullaan toimittamaan annosjakeluna, ja jakelu-

palkkio pyritään saamaan sairausvakuutuskorvauksen piiriin.

Apteekkeissa on hyvä tilaisuus tiedottaa huumeiden ja väärinkäytön riskeistä asiakkaille, koska apteekit tavoittavat suurimman osan väestöstä. Apteekkeille ollaankin kehittämässä materiaalia tiedottamisen avuksi.

Myös apteekkien henkilökunnalla on oltava perustiedot yleisimmistä huumausaineista ja niiden vaikutuksista. Henkilökunnan valmiuksia huumeidenkäyttäjien kohtaamiseen kehitetään parhaiten lisäämällä tietoa ja parantamalla vuorovaikutustaitoja. Myös työympäristön turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Huumausainepoliittikkaan liittyvät kysymykset huomioidaan apteekkien täydennyskoulutuksen suunnittelussa.

Yhteistyöllä tavoitteisiin

Moniin suurimpiin kaupunkiin on jo perustettu neuvontapisteitä suonensisäisiä huumeita käyttäville, ja on tärkeää, että myös apteekista saa tietoa terveysneuvontapalveluista. Apteekkien ja neuvontapisteiden välinen yhteistyö lisää tietoa huumausaineiden käytöstä ja käyttäjien tilanteesta paikkakunnalla. Jatkossa yhteistyötä tullaan lisäämään siten, että apteekkeille kerätään tiedot terveysneuvontapisteistä ja niiden palveluista maailmanlaajuisesti.

Apteekit ovat tärkeitä yhteistyökumppaneita tartuntatautien hoidossa. Kunnissa olisikin pyrittävä luomaan toimiva yhteistyöverkosto sosiaali- ja terveysalan edustajien, apteekkien ja poliisin välille ja sopimaan yhtenäisistä tavoitteista ja niiden toteuttamistavoista.

Huumausainepoliittinen toimenpideohjelma

Valtioneuvosto hyväksyi helmikuussa 2006 periaatepäätöksen huumausainepoliittisesta toimenpideohjelmasta vuosille 2004–2007. Tavoitteena on huumausainetilanteen pysyvä helppottaminen. Viranomaisten ja järjestöjen yhteistoimintaa lisätään ja samalla huolehditaan siitä, että järjestöt voivat kehittää huumetyön ammatillisuutta ja osaamisen tasoa.

Monialaisella yhteistyöllä pyritään vähentämään huumausaineiden kysyntää, estämään tarjontaa, vähentämään huumausaineiden käytöstä koituvia haittoja sekä saattamaan väärinkäyttäjät hoitoon ja laittomaan toimintaan osallistuneet henkilöt rikosoikeudelliseen vastuuseen.

Lisätietoa: www.stm.fi

Moniin kuntiin tai sairaanhoitopiireihin on jo perustettu huumeidenvastaisia työryhmiä. Myös alueen apteekkien olisi osallistuttava työhön, kehoitetaan kannanotossa.

Päivitetty kannanotto on luettavissa kokonaisuudessaan osoitteessa www.apteekkariliitto.fi > Apteekit terveydenhuollossa > Huumeidenvastainen työ.

Aikaisempi kannanotto on julkaistu Apteekkarilehdessä 11/2001, s. 8–11.